

CO₂-Prestatieladder

Communicatie Footprint jaar 2023

Organisatie: Gemeente Overbetuwe
Adviesbureau: De Duurzame Adviseurs
Publicatiedatum: 05-11-2024

**de duurzame
adviseurs**

Inhoudsopgave

1 Inleiding van de CO₂-Prestatieladder	3
2 Taakstellingen voor energiemangement	4
2.1 <i>Stuurcyclus</i>	4
2.2 <i>Dataverzameling</i>	5
3 CO₂-reductiedoelstellingen en voortgang	6
3.1 <i>Doelstellingen scope 1 en 2</i>	6
Subdoelstellingen.....	6
Energie reductiedoelstelling.....	6
4 Plan van aanpak	7
4.1 <i>Maatregelen, planning, deadline en verantwoordelijke(n)</i>	7
4.2 <i>Kwantitatieve reductie</i>	14
Disclaimer & Colofon	16

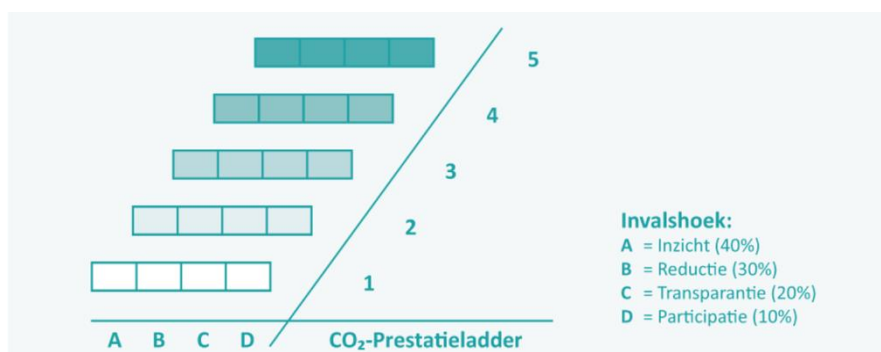
1 Inleiding van de CO₂-Prestatieladder

De CO₂-Prestatieladder is een managementsysteem dat zich richt op CO₂-reductie, energiebesparing en het gebruik van duurzame energie binnen de bedrijfsvoering en in projecten en in de keten. Het systeem vereist continue verbetering van inzicht, verdere CO₂-reductiemaatregelen, communicatie en samenwerking in de bedrijfsvoering. Het helpt organisaties met het structureren van interne bedrijfsprocessen rondom verduurzaming en het opzetten van duurzaamheidsverslaggeving met een focus op CO₂. Naast het maatschappelijke belang van duurzaamheid biedt het ook kansen voor het inspireren van interne en externe belanghebbenden, onderscheiding ten opzichte van concurrenten, kostenbesparing en het voldoen aan wetgeving. Daarnaast kan het certificeren op de CO₂-Prestatieladder voordeel opleveren in aanbestedingen van (publieke) opdrachtgevers. Hoe meer een organisatie zich inspant om CO₂ te reduceren, hoe meer kans op gunning bij een opdracht.

De CO₂-Prestatieladder kent vijf niveaus, waarbij niveau één, twee en drie zich richten op de eigen organisatie en niveau vier en vijf een stap maken naar de keten van de organisatie. Om de ladder te beklimmen naar een volgend niveau moet aan alle verplichte normen van onderliggende niveaus worden voldaan. Ieder niveau omvat de volgende vier invalshoeken:

- A. Inzicht** maakt een organisatie bewust van de eigen CO₂-prestatie, de risico's en kansen, biedt de organisatie informatie die ze kan gebruiken voor het formuleren van effectieve doelstellingen en maatregelen om de CO₂-uitstoot te reduceren, en waar de communicatie en samenwerking zich op dient te richten. Invalshoek A stimuleert organisaties om eigen uitstoot en in de keten te kennen. De organisatie realiseert continue verbetering in de diepgang, reikwijdte en efficiëntie van inzicht en kwaliteit van de emissie-inventaris.
- B. Reductie** creëert kansen voor het terugdringen van energieverbruik en CO₂-uitstoot, en bevordert samenwerking zodat de meest efficiënte opties voor reductie in de keten worden aangepakt. De organisatie realiseert continue verbetering van de efficiëntie van maatregelen, in het vaststellen en behalen van doelen en het aantonen van voortgang op doelstellingen en maatregelen.
- C. Transparantie** stimuleert de creatieve betrokkenheid van medewerkers. Ook weten organisaties van elkaars inzet, en kan een organisatie door anderen worden aangesproken op de ambities en vorderingen. De organisatie realiseert continue verbetering in de diepgang en verspreiding van de communicatie en in het verwerken van inbreng van de interne en externe belanghebbenden.
- D. Participatie** laat een organisatie investeren in samenwerking, delen van eigen kennis en daar waar mogelijk gebruikmaken van kennis die elders is ontwikkeld. De organisatie realiseert continue verbetering in het selecteren van nuttige initiatieven en het toepassen van de kennis in de organisatie.

Een erkende certificerende instantie beoordeelt de activiteiten en bepaalt het niveau van de CO₂-Prestatieladder. Hiervoor moeten stappen zijn gezet op alle invalshoeken van de ladder. In onderstaand figuur wordt bovenstaande tekst schematisch weergegeven met de bijbehorende weging van de invalshoeken voor certificering (bron: Handboek CO₂-Prestatieladder 3.1, SKAO).

2 Taakstellingen voor energiemangement

Om de CO₂-Prestatieladder te onderhouden zijn acties, planningen en verantwoordelijkheden binnen de organisatie belegd. Deze worden in dit hoofdstuk weergegeven.

2.1 Stuurcyclus

Vanaf niveau	Invalshoek	Actie	Frequentie	Planning	CO ₂ -Projectleider	Communicatie	Externe adviseurs	D
FASEOVERSTIJGEND								
Algemeen		Voldoen aan continue verbetering volgens de stuurcyclus	Continu	Doorlopend	x			
Algemeen		Voldoen aan eisen van projecten	Continu	Doorlopend	x			
Algemeen		Voldoen aan verplichte internetpublicatie op de SKAO-website	Jaarlijks	September	x	x		
Algemeen		Voldoen aan contributieverplichting aan de SKAO	Jaarlijks	April				x
PLAN								
Algemeen		Organizational boundary opstellen en accorderen	Jaarlijks	September	x		x	
Algemeen		Organisatiegrootte actualiseren	Jaarlijks	September			x	
Algemeen		Interne audit inplannen	Jaarlijks	September (24 oktober)			x	
Algemeen		Externe audit inplannen met certificerende instelling	Jaarlijks	September (26 +27 november)	x			
1	A	Lijst met energiestromen voor scope 1 en 2 actualiseren	Halfjaarlijks	Augustus en februari	x		x	
1	B	Mogelijkheden voor CO ₂ -reductie in scope 1 en 2 inventariseren	Jaarlijks	Augustus	x			
1	D	Relevante initiatieven inventariseren en bespreken met management	Jaarlijks	Augustus	x			
2	A	Gegevens verzamelen van de energiestromen in scope 1 en 2	Halfjaarlijks	Juli en januari	x			
2	A	Energiebeoordeling uitvoeren	Jaarlijks	September			x	
2	B	Kwalitatief omschreven doelstelling voor scope 1 en 2 en accorderen	Jaarlijks	September				x
2	B	Kwalitatief omschreven doelstelling voor alternatieve brandstoffen/gebruik van groene stroom opstellen en accorderen	Jaarlijks	Augustus	x		x	x
2	C	Effectieve stuurcyclus opstellen met toegewezen verantwoordelijkheden	Jaarlijks	Juli en januari	x			
2	C	Interne en externe belanghebbenden identificeren	Jaarlijks	Augustus		x	x	
2	D	Passieve en beperkte actieve deelname aan minimaal één initiatief plannen	Jaarlijks	Augustus	x			
3	A	CO ₂ -emissiefactoren actualiseren	Jaarlijks	Augustus			x	
3	A	Emissie-inventaris rapportage opstellen voor scope 1 en 2	Halfjaarlijks	Augustus en februari			x	
3	B	Plan van aanpak en kwantitatieve doelstellingen voor scope 1 en 2 opstellen en accorderen	Halfjaarlijks	Augustus en februari	x		x	
3	B	Energiemanagement actieplan voor scope 1 en 2 opstellen en accorderen	Halfjaarlijks	Augustus en februari	x		x	
3	B	SKAO Maatregellijst en ambitiebepaling opstellen	Jaarlijks	September	x			
3	C	Communicatieplan opstellen en accorderen	Jaarlijks	September		x	x	
3	D	Actieve deelname aan minimaal één initiatief plannen, inclusief budget	Jaarlijks	Augustus	x			
DO								
3	B	Plan van aanpak voor scope 1 en 2 uitvoeren	Doorlopend	Doorlopend	x			
3	D	Initiatieven bijwonen	Halfjaarlijks	Augustus en februari	x			
Algemeen		Projectdossier actualiseren	Halfjaarlijks	September en maart			x	
CHECK								
1	C	Ad hoc interne en externe communicatie over het energiereductie beleid	Ad hoc	Ad hoc	x	x		
2	C	Structurele interne communicatie over het energiebeleid en doelstellingen	Halfjaarlijks	Augustus	x	x		
3	A	Kwaliteitscontrole op de emissie-inventaris rapportage uitvoeren	Halfjaarlijks	September en maart			x	
3	B	Voortgang van het plan van aanpak en doelstellingen voor scope 1 en 2 evalueren	Halfjaarlijks	September en maart	x		x	
3	C	Communicatieplan voor scope 1 en 2 uitvoeren	Halfjaarlijks	September en maart	x	x		
3	C	Uitvoering van het communicatieplan evalueren	Halfjaarlijks	September en maart	x	x		
3	D	Bijwoning van de initiatieven evalueren	Jaarlijks	Augustus	x			
Algemeen		Vereiste budgetten in de directiebeoordeling opnemen	Jaarlijks	Augustus	x		x	
Algemeen		Directiebeoordeling uitvoeren inclusief het opnemen van openstaande actiepunten	Jaarlijks	Augustus	x			x
Algemeen		Interne audit uitvoeren	Jaarlijks	September	x			
Algemeen		Externe audit uitvoeren	Jaarlijks	November	x			
ACT								
Algemeen		Corrigerende maatregelen uit de interne audit herstellen	Doorlopend	Doorlopend	x			
Algemeen		Afwijkingen uit de externe audit herstellen	Jaarlijks	November	x			
Algemeen		Bijsturen op aandachtspunten uit de "check" fase	Continu	Doorlopend	x			x

2.2 Dataverzameling

Emissiestroom		Eenheid	Bron	Uitvoerder	Onzekerheden en impact	Verbeterplan datakwaliteit
Aardgasverbruik						
Vastgoed	m3	Meterstanden/facturen	Vastgoed	Van een aantal panden ontbreekt het exacte energieverbruik, voor deze panden is een schatting gemaakt obv oppervlakte	Duurzaam Meerjaren Onderhoudsplan (DMJOP) en nieuwe visie op vastgoed. Het DMJOP geeft aan wat, waar en wanneer verduurzamingsmaatregelen worden uitgevoerd.	
Elektriciteit vastgoed						
Algemene voorzieningen	kWh	Meterstanden/facturen	Vastgoed	Bemetering van de algemene voorzieningen vindt plaats sinds augustus 2023	2024 zal het eerste jaar zijn waarin een volledig jaar is bemeterd, verbruik gegevens	
Vastgoed	kWh	Meterstanden/facturen	Vastgoed	Door de overgang van energieleverancier zijn sommige verbruiken niet volledig kloppend. Ook zijn een aantal verbruikgegevens geschat obv oppervlakte	2024 zal het eerste jaar zijn waarin een volledig jaar is bemeterd, verbruik gegevens	
Brandstof wagenpark						
Diesel	liter	Tankpasrapportage	Wagenparkbeheer			
Benzine		Tankpasrapportage	Wagenparkbeheer			
CNG	Liter	Tankpasrapportage	Wagenparkbeheer			
Elektriciteit	kWh	-	Wagenparkbeheer	De geladen kWh's zijn verwerkt in het elektriciteitsverbruik van het pand	Tussenmeter plaatsen laadpaal	
Brandstof bedrijfsmiddelen						
Benzine	Liter	Facturen/tankpasrapportage	Wagenparkbeheer			
Propaan	liter/ kg	Factuur	Wagenparkbeheer			
Zakelijke kilometers						
Auto	km	Declaraties	HR	Gedeclareerde km's zijn obv uitbetaling en omrekening naar km's mbv vergoeding	Rapportage werkgebonden personenmobiliteit (WPM)	
OV		Declaraties	HR			

3 CO₂-reductiedoelstellingen en voortgang

Onderstaande doelstellingen zijn gebaseerd op CO₂-reductiemaatregelen die te vinden zijn in het plan van aanpak in het Excel document "Acties, planning en verantwoordelijkheden". Hier staan tevens de doorberekeningen van de scope 1, 2 en business travel doelstellingen.

3.1 Doelstellingen scope 1 en 2

3.1.1 Hoofddoelstelling

HOOFDDOELSTELLING SCOPE 1 EN 2

Gemeente Overbetuwe wil in 2027 ten opzichte van 2023 47% minder CO₂ uitstoten

Deze doelstelling is absoluut.

JAARLIJKSE DOELSTELLING SCOPE 1 EN 2

2023	0%
2024	10%
2025	20%
2026	25%
2027	47%

De grootste reductieslag zal behaald worden in 2027 in verband met de elektrificatie van het zwembad.

Subdoelstellingen

SUBDOELSTELLINGEN

	DOELSTELLING
Scope 1	47%
Scope 2	100%
Business travel	2%
Groene stroom	100%
Alternatieve brandstoffen	17% elektrische voertuigen

Energie reductiedoelstelling

De organisatie heeft een reductiedoelstelling in het energieverbruik van 37% in 2027 ten opzichte van 2023 in scope 1 en 2.

4 Plan van aanpak

4.1 Maatregelen, planning, deadline en verantwoordelijke(n)

CO2-reductiemaatregelen	Toelichting maatregel	Deadline	Planning	Verantwoordelijke(n)
Scope 1 - Aardgasverbruik				
Bij het natuurlijke vervangingsmoment van oude CV-ketels in het vastgoed, kiezen voor een (hybride) warmtepomp of ander duurzaam alternatief. Gaat nog geconcretiseerd worden.	Er wordt een visie op vastgoed vastgesteld en er komt een DMJOP in 2025. Hieruit zullen concrete acties/maatregelen komen. Deze maatregelen worden dan geconcretiseerd.	2025	Doorlopend	Vastgoed(beheer)
Inkopen groen gas voor verwarmen vastgoed	Via Groene Metropool Regio wordt gas ingekocht. Er is een ingroeimodel om in 2030 55% minder gas te verbruiken. EN in 2030 ingroeien maar 100% groen gas inkoop.	2030	Doorlopend	Vastgoed(beheer)
Scope 1 - Brandstofverbruik				

Elektrificeren wagenpark	Voertuigen die aan vervanging toe zijn, worden waar mogelijk vervangen door elektrische voertuigen. De verwachting is dat tussen 2024 en 2027 5 van de 26 voertuigen worden vervangen.	2027	Starten in 2023	Team Openbare Werken
Elektrificeren handgereedschap/ klein materieel	Waar mogelijk maakt gemeente gebruik van elektrisch handgereedschap/ klein materieel i.p.v. op brandstof. De verwachting is dat tussen 2024 en 2027 2 van de 19 gereedschappen worden vervangen.	2027	Doorlopend	Team Openbare Werken
Scope 2 - Elektriciteitsverbruik				
Overstappen op ledverlichting bij natuurlijk vervangingsmoment van openbare verlichting.	Op dit moment is 23% van de OVL op LED. In 2027 80% LED-verlichting. Besluitvorming raad is in 2024.	2027	Jaarlijks een deel vervangen	Openbare Verlichting

Een dimprotocol doorvoeren bij vervangen van openbare verlichting.	Dit om energie (en geld) te besparen en CO2 uitstoot te verminderen. Het is nog niet duidelijk of het uitgevoerd gaat worden, het moet nog geaccordeerd worden.	2027	Jaarlijks een deel vervangen samen met de LED verlichting	Openbare Verlichting
Onderzoeken waar bewegingssensoren geplaatst kunnen worden, gemeentelijke vastgoed.	Gebruik van bewegingssensoren zodat er geen van het gemeentelijk vastgoed onnodig licht aanblijft staan.	2027	Jaarlijks een deel vervangen	Vastgoed(beheer)
Volledig groene stroom inkopen	Met de verbonden partij uit de Groen Metropool Regio (GMR) wordt er 100% groene stroom ingekocht.	2027	Doorlopend	CO2-projectleider en Verbonden partij
Zwembad verduurzamen	Zwembad in Elst wordt vernieuwd. Het zwembad verbruik momenteel erg veel. Door de vernieuwing besparen wordt er veel CO2 bespaard. (de Helster verbruikt nu 1.842.657 kWh en	2027	Doorlopend	Vastgoed(beheer), projectleider

	het nieuwe zwembad 829.003 kWh). Reductie van 55%.			
Business travel				
Medewerkers stimuleren om afspraken buiten de deur slimmer te plannen. (Bewustwording)	Wanneer wel naar kantoor, routeplanner, carpoolen	2027	Doorlopend	CO2-projectleider, HR en communicatie
Inzet van (elektrische) fietsen bij medewerkers stimuleren en monitoren	Stimuleren om meer gebruik te maken van fietsen en ophalen ideeën.	2027	Doorlopend	HR
Stimuleren medewerkers gebruik OV	Overbetuwe heeft sinds 2024 OV business kaarten ter beschikking voor medewerkers. Zodat er meer gebruik wordt gemaakt van het OV.	2027	Doorlopend	HR en communicatie
Stimuleren van medewerkers om hybride te (blijven) werken. (Bewustwording)	HR is bezig met de duurzame mobiliteitsscan gericht op het verkrijgen van inzicht en vervolgens acties vormgeven. Het	2027	Doorlopend	Communicatie en Duurzaamheid (P&O)

	doel/uitgangspunt hiervan is om te onderzoeken of de arbeidsvoorwaarden vernieuwd kunnen worden, ook in lijn met de duurzaamheidsdoelstellingen.			
Overige (organisatorische) maatregelen zonder impact op de CO2-emissie-inventaris				
Minimaal 1 keer per jaar een bewustwordingscampagne om zuinig naar het werk te komen te bevorderen.	Minimaal 1 keer per jaar een bewustwordingscampagne om zuinig naar het werk te komen te bevorderen.	2025		
Stimuleren van medewerkers om minder te printen. (Bewustwording)	Niet alleen het gebruik van papier is slecht voor het milieu. Er zijn ook andere producten voor nodig, zoals inkt. Voor de productie van inkt worden fossiele brandstoffen gebruikt.	2027	Doorlopend	CO2-projectleider, communicatie en HR.

<p>Duurzaam opdrachtgeven en inkopen</p>	<p>Plan Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI) ligt er. Gunningsvoordeel m.b.t. CO2 ambitie bijinkopen m.b.t. werken, diensten en producten.</p>	<p>2025</p>		
<p>Inzicht hebben in het woon werk verkeer en hier een plan voor te maken. (rapporteren)</p>	<p>Gemeente Overbetuwe heeft meer dan 100 werknemers. De gemeente is verplicht om vanaf 1 juli 2024 te rapporteren over het zakelijke verkeer en het woon-werkverkeer van werknemers. Dit is de rapportageverplichting werkgebonden personenmobiliteit (WPM). Smart doel: 100% van de kilometers woon werk verkeer van medewerkers is</p>	<p>2025</p>	<p>Doorlopend (starten in 2024)</p>	<p>HR en communicatie</p>

	bekend en welke welk verbruik.			
Re-sign verkeersborden	Oude verkeersborden worden verzameld en teruggestuurd naar de leverancier. De versleten verkeersborden krijgen vanaf nu een tweede, derde en soms zelfs vierde leven. Per verzamelde bak worden er 300 verkeersborden teruggestuurd. (2 keer gebeuren?)	start 2024	Doorlopend	Team Openbare Werken

4.2 Kwantitatieve reductie

Scope 1

Maatregelen aardgasverbruik	Reductie op emissiestroom (m3)	Reductie op totaal (CO2)
Bij het natuurlijke vervangingsmoment van oude CV-ketels in het vastgoed, kiezen voor een (hybride) warmtepomp of ander duurzaam alternatief. Gaat nog geconcretiseerd worden.	0%	0%
Inkopen groen gas voor verwarmen vastgoed	30%	21%
Elektrificatie zwembad	30%	21%
Totaal op gasverbruik	60%	41%

Maatregelen brandstofverbruik	Reductie op emissiestroom (liter/kWh)	Reductie op totaal (CO2)
Elektrificeren wagenpark	19.23%	5%
Elektrificeren handgereedschap/ klein materieel	1%	0%
Totaal op brandstofverbruik	20%	5%

Scope 2

Maatregelen elektriciteitsverbruik	Reductie op emissiestroom (kWh)	Reductie op totaal (CO2)
Overstappen op ledverlichting bij natuurlijk vervangingsmoment van openbare verlichting.	0%	0%
Een dimprotocol doorvoeren bij vervangen van openbare verlichting.	0%	0%
Onderzoeken waar bewegingssensoren geplaatst kunnen worden, gemeentelijke vastgoed.	0%	0%

Volledig groene stroom inkopen	100%	0%
Zwembad verduurzamen		0%
Elektrificeren wagenpark en handgereedschap	0%	0%
Totaal op elektraverbruik	100%	0%

Business travel

Maatregelen business travel	Reductie op emissiestroom (km)	Reductie op totaal (CO2)
Medewerkers stimuleren om afspraken buiten de deur slimmer te plannen. (Bewustwording)	0.5%	0%
Inzet van (elektrische) fietsen bij medewerkers stimuleren en monitoren	0.5%	0%
Stimuleren medewerkers gebruik OV	0.5%	0%
Stimuleren van medewerkers om hybride te (blijven) werken. (Bewustwording)	0.5%	0%
Totaal op business travel	2%	0.03%

Disclaimer & Colofon

Uitsluiting van juridische aansprakelijkheid

Hoewel de informatie in dit rapport afkomstig is van betrouwbare bronnen en exceptionele zorgvuldigheid is betracht tijdens het samenstellen van deze rapportage kunnen De Duurzame Adviseurs geen juridische aansprakelijkheid aanvaarden voor fouten en onnauwkeurigheden, ongeacht de oorzaak daarvan en voor schade als gevolg daarvan. De borging en uitvoering van de opgestelde doelen en maatregelen aanwezig in dit rapport liggen bij de verantwoordelijkheid van de opdrachtgever. Voor het niet behalen van doelen en/of het onjuist aanleveren van data door de opdrachtgever, kunnen De Duurzame Adviseurs niet aansprakelijk worden gesteld.

In geen enkel geval zijn De Duurzame Adviseurs, haar eigenaren en/of medewerkers aansprakelijk ten aanzien van indirecte, immateriële of gevolgschade met inbegrip van gederfde winst of inkomsten en verlies van contracten of orders.

Bescherming intellectueel eigendom

Het auteursrecht op dit document berust bij De Duurzame Adviseurs of bij derden welke bij toestemming deze documentatie beschikbaar hebben gesteld aan Gemeente Overbetuwe. Vermenigvuldiging in wat voor vorm dan ook is alleen toegestaan door voorafgaande toestemming door De Duurzame Adviseurs.

Ondertekening

Auteur(s):	De Duurzame Adviseurs
Kenmerk:	CO ₂ -Prestatieladder Verslag 2023
Datum ondertekening:	05-11-2024